

ARBETSBLAD TILL – ATT SÅ ETT FRÖ AV TVIVEL

Bakgrund:

Organisationen Klimataktion bildades år 2008 på initiativ av studenter och forskare vid KTH för att öka kunskapen om och engagemanget i klimat och miljöfrågor hos den enskilde medborgaren. Man ville kunna ge stöd åt våra politiker för det förändringsarbete som pågår. Medborgarutredningen är ett led i arbetet för att minska klimatpåverkan.

I studiecirkel och seminarier har deltagarna bidragit med fakta, reflektioner och frågeställningar. Texterna har bearbetats och sammanställts av en redaktionsgrupp ledd av författaren och dramatikern Stina Oscarson. Arbetet resulterade i läsdramat *Att så ett frö av tvivel*. Texten skildrar 11 karaktärer från vår samtid. Föreställningen har spelats upp av 11 skådespelare live och har nu blivit film. Ambitionen med denna film är att bidra till diskussioner som ska leda till nödvändiga samhällsförändringar för att klara uppsatta klimatmål.

Målgrupp pedagoger att användas i skolutvecklingsarbete

I läroplanerna lyfts vikten av att undervisningen ger eleverna möjlighet att agera för hållbar utveckling.

Syftet här är att ni tillsammans med kollegor får reflektera över hållbar utveckling och er roll i skolan när vi ska bidra till hållbar utveckling.

Nedanstående förslag på samtal är tänkt för en större grupp eller för ett arbetslag under cirka 1 tim.

Läraren

– Det är svårare att utrota en blomma som man vet namnet på, svarar eleven. En elev får sin biologilärare att tvivla på sitt uppdrag. Filmen och efterföljande samtal fokuserar på undervisningen och skolans roll när eleverna står inför utmaningar för förändring.

Titta på filmen med kvinnliga biologiläraren gärna tillsammans med kollegor och skolledning. Lärarens monolog passar alla kategorier av pedagoger.

Läraren upplever en konflikt. Ska hon verka för att eleverna anpassas eller ge eleverna verktyg att förändra? Fortsätt samtalet. Här förslag på frågeställningar efter det att ni gemensamt tittat på filmen. Se till att det finns tid till en återträff med samtliga grupper eller fånga upp gruppernas synpunkter på annat sätt efteråt.

Efter filmen. Dela upp er i smågrupper om 5-7 personer.

Gruppen utser en samtalsledare och en sekreterare.

Börja med att gå laget runt. Var och en berättar kort om tankar som filmen väckt.

Fortsätt sedan med följande frågor.

1. Lärarens dilemma är om hon ska verka för att eleverna anpassas eller ge eleverna verktyg att förändra. Ger läroplanen stöd för det ena eller andra alternativet?
2. Hur använder ni på skolan läroplanens utrymme för att ge elever verktyg till förändring?
3. Vilka (elever, föräldrar, skolledning, huvudman, politiker och andra) efterfrågar och intresserar sig för skolans arbete med att ge elever verktyg till förändring?

Avsluta med att gemensamt komma fram till ett önskemål så att skolan i Sverige eller bara er skola bättre kan ge elever verktyg att bidra till hållbar utveckling. Ta med ert önskemål till återträffen med de andra grupperna. Försök att få fler med er! Vilka organisationer och nätverk vill samma sak som ni? Se till att era önskemål kommer vidare till rätt personer i form av besök, brev, debattartikel eller annat!

Psst! Det finns ett nätverk för er som är intresserade <http://swedesd.uu.se/lhu-natverket/>

Målgrupp äldre elever

I läroplanerna för grundskola och gymnasieskola lyfts vikten av att undervisningen ger eleverna möjlighet att agera för hållbar utveckling.

Syftet med filmen och elevernas samtal efter är att eleverna reflekterar över hållbar utveckling och sin och andras roll i omställning till hållbar utveckling.

Nedanstående förslag på samtal är tänkt för en större grupp eller för ett arbetslag under cirka 1 tim.

De korta filmerna visar personer som uttrycker tvivel och ifrågasätter sina egna tankar och handlingar. Filmerna tydliggör konflikter kopplade till värderingar och vidare till samhälle och politik. Låt eleverna höra 3 av de 11 karaktärerna uttrycka sina tvivel om vad som är rätt.

Filmerna med efterföljande samtal passar undervisning av elever i grundskolan åk 9, gymnasiet och folkhögskola, konfirmationsundervisning och liknande ungdomsgrupper.

Välj ut tre filmer som bäst passar målgruppen. Berätta kort om vad filmerna innehåller och vilka personer skådespelarna vill gestalta.

Titta tillsammans på de tre filmerna efter varandra.

Efter filmen: Bilda grupper där eleverna samtalar om en av filmerna.

Valet av film kan gruppen eller läraren göra. Grupper om 5 elever rekommenderas. Uppmana gruppen att titta på ”sin” film en gång till, för att sedan börja samtala.

Här några förslag på frågeställningar för ert samtal. Utse en samtalsledare och en sekreterare. Alla hjälper sekreteraren sammanfatta gruppens svar på andra och fjärde frågan. Skriv nyckelord på ett blädderblock.

1. Skulle det kunnat ha varit du som reagerat på detta sätt? Gå laget runt. Motivera ditt svar.
2. Personen upplever att något inte är ok. **Vad är det som inte är ok?**
3. På vilka sätt har ni förståelse för personens tvivel? På vilka sätt tycker ni personen överreagerar eller har fel.
4. **Vad vill personen förändra? Vem eller vilka kan hjälpa personen att förverkliga denna förändring?**

Återsamling i storgrupp:

Sätt upp blädderblocken på väggarna. Gå igenom anteckningarna så alla förstår vad grupperna kommit fram till. Ni har sett tre olika personer som börjat tvivla. Filmen heter *Att så ett frö av tvivel*. Men frön måste växa, utvecklas. Utifrån anteckningarna kommer ni överens om minst en fråga som ni tar vidare till en politiker eller annan makt-havare på ett smart sätt. Ring, maila, besök! Mycket kan man göra själv men vissa personer har större möjligheter och större ansvar. Det är viktigt att nyckelpersoner får stöd och påverkan av er och många andra.

Sammanställt av:

Gitte Jutvik Guterstam

070-521 73 19

Gjutvik19@gmail.com